

HITKÖZSÉGI HÍRADÓ

NEM AZ A ZSIDÓ, AKINEK A SZÜLEI AZOK VOLTAK, HANEM AKINEK A GYERMEKE IS AZ LESZ! (Simon Peres)

Kis csodákkal az árral szemben...

Nagyünnepek Komáromban

Kol nidre estje van, a zsidóság egyik legszentebb ünnepe kezdődik,... a Menház felújított lépcsőjén álldogálok, bátyámmal együtt a zsinagógába igyekvőket várjuk, mint mindig, lassan több mint 14 éve...

Havdala a komáromi zsinagógában Megyes Pál és Popovics Dávid vezetésével

Néhány órája még több száz kilométerre, Szarvason voltam a nyári tábor értékelő hétvégéjén, de siettem, mert Komáromhoz köt a család, a közösség, a zsinagóga, a Menház... Most itt vagyok, és várok... Pár éve még biztosan tudtuk, ki bukkan fel

majd az Eötvös utca felől, ki siet a Hetes lakótelep irányából, ki baktat végig a Štúr utcán...

Mára a helyzet megváltozott, a legtöbben azok közül, akik „biztos jönni fognak”, ma már nincsenek közöttünk.... Eltelik egy-

két perc, és feltűnnek az első ünneplők. S velük együtt a remény, talán idén is sikerül, lesz minjen, együtt imádkozunk... Az őszi Nagyünnepek alkalmával nem csak egyéniileg vonulunk el az örökkévaló előtt, hanem a közösség is megméretetük, itt dől el, vajon hatásosak voltak-e az évközi programok, előadások, kirándulások, itt derül ki, van-e ereje közösségünknek megtartani az ünnepeket hagyományaink szerint. Örömmel tudatjuk, az 5770-es esztendőzt méltóképpen köszöntöttük. A nagy kérdés, mi lesz 5771 kezdetén?

(Folytatás a 3. oldalon)

Shalom klub

A Komáromi Zsidó Hitközség ezúton hív meg minden érdeklődőt a **Shalom klub** következő összejövetelére, melyre

**2009. november 17-én,
kedden 15:00-kor**

kerül sor a Menház Wallenstein Zoltán termében.

A délután témája: közösségeink múltja, jelene és jövője.

15:00 – A régió közösségeinek múltjáról Toronyi Zsuzsanna, a Magyar Zsidó Levéltár főlevéltárosa tart interaktív előadást.

16:00 – Pavel Frankl, a Szlovákiai Zsidó Hitközségek Központi Szövetsége új elnöke a közösségek jelenéről és jövőképeiről számol be.

17:00 – „A Nagyünnepektől Chanukáig” – Megyes Pál rabbijelölt előadása.

Mindenkit szeretettel várunk!

Fénykép a múltból

A képen Fried Kálmán, a Menház építetője és fia Sámuel.

A fényképet Prof. Dan Meyerstein, Fried Kálmán dédunokája küldte el múzeumunknak Izraelből.

Támogatónk

nka

Nemzeti Kulturális Alap

A Menház felújításának hírei

Október végére befejeződött a Menház mellék-helyiségének teljes rekonstrukciója. A felújítás során a 21. század igényeinek megfelelően alakítottuk át a helyiséget. A munkálatok hamarosan a külső homlokzaton folytatódnak.

A KZSH titkárságának hírei

A titkárságon Haas Judit irodavezető továbbra is hétfőn 15:00-17:00-ig és csütörtökön 10:00-12:00-ig fogadja az ügyfeleket. Ettől eltérő időpontokat a 7731-224-es telefonszámon és a menhaz@menhaz.sk címen lehet egyeztetni.

Kérjük a támogatását!

Kedves Olvasónk! Kérjük, lehetősége szerint támogassa a Komáromi Zsidó Hitközség programjait, a HH megjelenését, épületeink, temetőnk felújítását.

2008. január 1-től támogatását az alábbi bankszámlaszámokra küldheti (támogatás személyesen a KZSH titkárságán és csekken is lehetséges):

Korona és devizaszámlák egyaránt!

Belföldi átutalás Szlovákiából:

26384962/0900 – Slovenská sporiteľňa vagy
10103804/5200 – OTP Slovakia

Nemzetközi átutalás külföldről:

A KZSH címe: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovakia

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Bakunk címe: Slovenská sporiteľňa, Palatinova 33, 94501 Komárno vagy

IBAN: SK525200000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Bankunk címe: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Köszönjük!

Magyarországi olvasóink figyelmébe: Kedves Olvasónk!

Kérjük, hogy az egyháznak adható személyi jövedelemadója 1 százalékát a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (MAZSIHISZ) részére ajánlja fel a 0358-as technikai számon. A MAZSIHISZ rendszeresen támogatja a KZSH munkáját!

Faliújság rövid hírek

✧ A HH-t, a KZSH-t és a Shalom klubot támogatták: dr. Wágner Jánosné (Nagykanizsa), Zuzana Šajmovičová (Pöstyén), Alžbeta Šalátiová (Léva) és anonimitásukat kérő adományozók. Köszönjük!

✧ Az Országos Rabbiképző – Zsidó Egyetemtől megérkeztek az ünnepi imakönyv sorozat szukkotai darabjai, így most már valamennyi rész megtalálható zsinagógánkban. Köszönjük!

✧ Prof. Dan Meyerstein, Fried Kálmán dédunokája két szép könyvvel és őseiről készült fotókkal ajándékozta meg közösségünket.

✧ A dunaszerdahelyi F. családtól könyveket kapott ajándékba a Spitzer Béla Kiskönyvtár.

✧ A Szlovákiai Zsidó Hitközségek Központi Szövetsége Szociális és Egészségügyi Központja éves gyűlésén Haas Judit irodavezető képviselte a KZSH-t. Részletes beszámolóját a lap szlovák részében olvashatják.

✧ A titkárságon továbbra is kapható luach (zsidó naptár) az 5770-es zsinagógai évről.

✧ Horská Elena és a Wágner család szép virágokat adományoztak a KZSH-nak, melyek mostantól a Menház folyosóját díszítik.

Hitközségi Híradó (Spravodaj) – a Komáromi Zsidó Hitközség lapja (mesačník ŽNO v Komárne). Alapítva 5756-ban (1996), **főszerkesztő** –
 élfredaktor: Paszternák Tamás (tamas.paszternak@menhaz.sk), Paszternák András (andras.paszternak@menhaz.sk), **munkatársak** – spolupracovníci: Haas Judit, Mgr. Piczek Ferenc, **tördelőszerkesztő** – grafická úprava: Saláth Richárd, **olvasószerkesztő** – jazyková korektúra: Vadász Magda (Budapest), Paszternákné Kertész Zsuzsanna (Komárom), Katarína Potoková (Nitra), **nyomatás** – tlač: Nec-arte Kft., Komárom, a **KZSH címe** – adresa ŽNO: Židovská náboženská obec, Eötvösa 15, 945 01 Komárno, Slovakia, tel.: 00421/35/7731-224, e-mail: kile@menhaz.sk, tel./fax: 00421/35/7725-355. **Regisztrációs szám**: EV 3424/09. **ISSN** 1337-091x. **Lapunk Önnek készült, kérjük ne dobja el!** S finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky – a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatásával.

Rosh Hashana

Megyes Pál rabbijelölt ünnepi beszéde

Elhangzott Erev Rosh Hasanahkor a komáromi zsinagógában. 5770. Tisri 1.

**Sáná Tová uMetuká
Jó és Édes Új Évet Kívánok
Mindenkinek!**

Évről évre közösségeinkben köszöntjük az újesztendőt, imáinkkal fordulunk a Világ Alkotójához, reménykedve a könyörületében, hogy megbocsájtja mindazokat a bűnöket, vétkeket, melyeket Vele szemben ebben az évben elkövettünk.

Mert nem mindig jártunk azon az úton, melyre esküt tettünk. Igen, esküt tettünk, de mikor? Hol? A Hagymány azt tartja, hogy amikor a zsidó nép megkapta az Aszeret ha Dibrot-ot, a Tízparancsolatot, akkor mindenki, a zsidó nép minden egyes tagja ott volt, a nagyszüleink, szüleink, mi, a gyermekeink, unokáink... és a sor folytatódik. Ekkor hangzottak el a Naasze veNismá szavak, megteesszük és meghallgatjuk. A Parancsolatokat, melyeket ma úgy ismerünk, mint Tárjág Mitzvot, a 613 parancsolat.

Tegyük a kezünket a szívünkre, nem vagyunk tökéletesek, hibázunk, olykor önhibáinkon kívül, véletlen, olykor holmi egyéni kifogást találva. Miért fontos, hogy átgondoljuk ez évi tetteinket, megbánjuk bűneinket, és imáinkkal ostromoljuk a Mennyei Kapukat?

Mert a kezünkben van a lehetőség, tenni azért, hogy a Jó Élet könyvébe íratassunk be. A mi döntésünk, hogy élünk-e a lehetőséggel, vagy sem, a mi gondolataink, tetteink határozzák meg a jövőnket. A korai középkor egyik nagy vallásfilozófusa, Rabbi Mojsse ben Maimon, vagy, ahogy egyesek ismerhetik, Rambam azt mondta a Misné Tórájában:

**Résut lekól ádam netuna im rácá
lehátoť ácmó ledáref tová**

Szabadság adatott minden embernek, ha akarja önmagát jó útra téríteni és igaz embernek lenni, szabadság van a kezében.

A legfontosabb, hogy a megtérésnek

őszintének kell lennie, őszintén kell megbánnunk mindazokat a tetteket, melyeket elkövettünk, ahogy a Tórában, a Tan-ban írva van:

**Ha keresni fogod az Uradat
Istenedet, úgy meg is találod,
de csak ha teljes szíveddel
és egész lelkeddel keresed.**

Az Ítélet, melyet most reánk mér az Igaz Bíró nem végleges, hiszen most a könyvek egyikébe kerülünk beírásra, ám a lepecsételése az ítéletnek Jom Kippurkor, az engesztelés napján következik be, és Smini Áceretig van lehetőségünk fellebbezni és új ítéletre változtatni. Mi kell mindehhez? Emuná be Nesama – Hit a lélekben. Sok minden van, melyet meg tudunk kapni Istentől, egy dolgot kivéve, ez a Hit.

**veJes Tikvá leáháritéč, neum
haSém, vesávu bánim ligvulám**
*És van reménye a jövődnek,
mondja az Örökkévaló,
és visszatérnek a gyermekek
a hatáiraikba.*

Köszöntsük közösen az 5770. zsinagógai esztendőt, forduljunk a Világ Alkotójához, hallgassa meg imádságunkat, melyek nyissák meg a Mennyei Kapukat. Fohászsunk szóljon e közösség asszonyaiért, férjijaiért, idősebbjeiért és fiataljaiért, a gyermekekért, mindazokért, akik jelen vannak, és azokért, akik betegség vagy egyéb ok miatt nem lehetnek velünk!

**Kábél Rinát Ámchá, Szágvénu,
táháreńu, norá.**

*Fogadd néped dalát, emelj
magadhoz, tisztíts meg minket.*

**veAnachnu neváréč já, méátá
veád olám, hálelúja!**

*Áldjuk mi az Örökkévalót,
most és mindörökké, Haleluja!*

Kívánok mindenkinek Boldog, Egészségben, Megélhetésben Gazdag Új esztendőt!

Ktiva veChatima Tová!

A Jó Élet Könyvébe íratassunk és pecsételtesünk be.

Kis csodákkal...

(Folytatás a 3. oldalon)

2009. szeptember 18., péntek este Megyes Pál, a budapesti OR-ZsE rabbihegyes szakos hallgatójának vezetésével köszöntöttük a zsidó Újévet, Rosh Hashanát. Pasternák Antal, a KZSH elnökének megnyitó szavai után, Paszternák Tamás, az őszi ünnepek koordinátora köszöntötte a megjelenteket. Megyes Pált a liturgiai feladatok ellátása során a szintén Budapestről érkezett Popovics Dávid segítette. A zsinagógai ima után az ünnepi Kiddusra és kóser vacsorára a Wallenstein Zoltán teremben került sor. Hagymányainkhoz híven, idén is a pesti Carmel kft. finomságai kerültek az asztalra. A mézbe mártott kalács és az édes répafőzelék sem hiányzott a kínálatból.

Másnap folytatódott „Tanház a Menházban” sorozatunk, majd Kiddus keretében köszöntöttük Paszternák Annát, a KZSH legidősebb tagját, 98. születésnapja alkalmából. Vasárnap sem maradtak üresek a sorok a zsinagógában, a délutáni ima után a Taslich szertartásra került sor. A vízzel teli edényben összegyűjtött morzsákat a program végén közösségünk tagjai a Dunába szórták.

Egy héttel később Jom Kippur előestéjén gyűltünk össze újból. A 25 órás böjt kezdetén gondoltunk azokra, akik egészségi állapotuk miatt nem tudtak eljönni a Menházba. Paszternák András szomorú hírt osztott meg a jelenlévőkkel. Néhány órával Rosh Hashaná kimenetele után Weisz Jehosuát, a Hitközségi Híradó rendszeres szerzőjét, a nagyszerű Elmesélem az életem – Nagymegyertől Givatayimig sorozat íróját izraeli otthonában, Givatayimban agyvérzés érte, súlyos állapotban került kórházba. Jehosua bácsiért és családjáért is imádkoztunk az idei Jom Kippuron. A helyi tradícióknak megfelelően Jom Kippur délelőttjén a zsinagóga ismét nyitva állt az imádkozni, tanulni vágyók előtt. A délutáni Mazkir után együtt vártuk meg a böjt végét a Menházban.

Az ünnepi kör zárásaként Szukot utolsó napján találkoztunk a zsinagógában, majd a Menház kertjében. Több mint 45 év után ismét állt az ünnepi sátor Komáromban. A szukoti hajlékba a budapesti Frankel körzettelől kaptuk ajándékba. A sátor díszítését Miriam Neiger-Fleischmann (Jeruzsálem, Izrael) festőművésznő készítette Weissóvá Alica segítségével. Jó érzés volt látni, hogy a Menház folyosóit gyerekzsivaj töltötte be, a hozzánk látogató ifjakat Verő Bán Linda rebecen Nagyünnepi Zsidóngó című könyvével ajándékoztuk meg.

A komáromi őszi ünnepek a JDC, a Pincus Fund és a JHF támogatásával jöhettek létre.

Jövönk, ami összeköt – a régió oldala

Változások Pozsonyban

Október 18-án, vasárnap tartotta közgyűlését a Szlovákiai Zsidó Hitközségek Központi Szövetsége a Pozsonyi Zsidó Hitközség Merkaz kulturális központjában. Az eseményt az ország három rabbija Baruch Myers (Pozsony), Zev Stiefel (Pöstyén) és Jossi Steiner (Kassa) nyitotta meg gondolataival. Dr. František Alexander elnök úr beszámolója után Igor Rintel, a számvizsgáló bizottság elnöke olvasta fel az elmúlt évek tevékenységének összefoglalóját.

Az olykor heves vitáktól sem mentes, több órán át tartó összejevetel végén dr. Alexander elnök és dr. Pavol Sitár alelnök (Kassa) bejelentette, hogy lemond tisztségéről. A közgyűlés megszavazta az új számvizsgáló bizottság tagjait.

A közgyűlés után ült össze a SZLO-ZSIHISZ elnöksége, amely megválasztotta a szövetség új tisztségviselőit. Az elnök Pavel Frankl, a Zsolnai Zsidó Hitközség első embere lett, alelnökké Igor Rintelét választották. Az irodaigazgatói posztot később töltik be. A szövetség tiszteletbeli elnöke (dr. Pavol Traubner) és szóvivője (dr. Jaroslav Franek) változatlan maradt.

A Komáromi Zsidó Hitközség ezúton köszöni meg Dr. František Alexandernek, a Szlovákiai Zsidó Hitközségek Központi Szövetsége volt ügyvezető elnökének hosszú éveken át végzett odaadó munkáját, melyet a közösség érdekében tett.

A Komáromi Zsidó Hitközség gratulál Pavel Frankl úrnak és Igor Rintel úrnak, a Szlovákiai Zsidó Hitközségek Szövetsége új elnökének és alelnökének. Munkájukhoz sok sikert kívánunk.

Dr. František Alexander és Zev Stiefel, rabbi

Hitközségi vezetők tanácskozás közben

Emléknep Nagymegyeren

Hat éve minden év őszi megemlékezés a vészkorszakról a nagymegyeri Gimnázium és Kereskedelmi Akadémia tanulói Varga László tanár úr vezetésével. Az idén egy borongós őszi péntekre esett a hagyományra vált nap, amelyen az intézmény igazgatóhelyettese köszöntötte Paszternák Tamást, a KZSH programkoordinátorát, aki a három csoportnak a zsidó hagyományok, történelem és ünnepek alapjairól tartott interaktív bemutatót. A program második felében Varga László dokumentumokkal és fényképekkel illusztrálva ismertette a Nagymegyeri Zsidó Hitközség történetét. Prezentációjának részét képezték legújabb kutatásai is, amelyek hamarosan megjelennek a KZSH által kiadandó könyvében.

Sajnálatos tény, hogy az emléknep

alatt első ízben találkoztunk több mint hat éves oktatói munkánk során az iskola egyik diákja részéről nyílt antiszemitizmussal.

Az elmúlt években megszokottak szerint az emléknep a helyi kultúrház falán elhelyezett Holokauszt emléktáblánál koszorúzással ért véget. A követ-

kező héten a diákokthon lakói a zsidó temetőbe látogattak.

Köszönjük mindenkinek, aki aktívan dolgozik azon, hogy a nagymegyeri zsidóság ne merüljön feledésbe és a neofasiszta eszmék ne kerülhessenek újra előtérben ebben a kisvárosban, a régió más településein sem.

PT

Átadták az idei Magyarországi Zsidókért díjat Budapesten

A Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének (Mazsihisz) vezetőitől Jancsó Miklós filmrendező, Németh Sándor, a Hit Gyülekezete vezető lelkésze, Navon Ágnes és Navon Smuel, a Szarvasi Zsidó Ifjúsági Tábor imatermének és konyhájának vezetője vette át a kitüntetést.

A 2005-ben alapított elismerésben azok a kiváló emberek részesülhetnek, akik az elmúlt időszakban sokat tettek azért, hogy a társadalmi béke, az emberek, felekezetek közötti párbeszéd erősödjön. A díjat Feldmájer Péter, a Mazsihisz elnöke adta át, a laudációt Zoltai Gusztáv, a Mazsihisz ügyvezető igazgatója mondta.

Zoltai Gusztáv Jancsó Miklósról megjegyezte: a filmrendező "a zsidóságnak a magyar társadalomban betöltött szerepét ábrázoló filmjeiért, a pusztuló magyarországi zsidó emlékek megőrkítéséért, az emberi jogok melletti töretlen kiállásáért" kapta a díjat.

Mint mondta, a zsidóság sorsával foglalkozik többek között a Hajnal című filmje, a Tokaj-Hegyaljai zsidóságnak pedig "örök emléket állított a Jelenlét című kisfilm trilógiájában". Jancsó Miklós "aktív résztvevője az antiszemita, rasszista jelenségekkel szembeni mozgalmaknak" - tette hozzá.

Németh Sándor "közös örökségünk, a Szentírásunk tanainak hirdetéséért, a magyarországi zsidósággal fenntartott kapcsolatok erősítéséért, a zsidó nép több ezer éves álmódosása után létrejött önálló zsidó állam melletti kiál-

Navon Smuel, Navon Ágnes, Németh Sándor és Jancsó Miklós a Magyarországi Zsidókért díjjal

lásáért, az antiszemitizmus elleni töretlen fellépéséért" kapta a díjat.

Németh Sándor 1979-ben kilépve a katolikus egyházból hozta létre az akkor még illegálisan működő Hit Gyülekezetét, amely azóta Magyarország negyedik legnagyobb egyháza - mondta Zoltai Gusztáv. Fő szervezője volt a nemzetközi sikerű Nem feledkezünk el rólad, Jeruzsálem elnevezésű jeruzsálemi konferenciának, amelyért az izraeli kormány elismerésben részesítette - tette hozzá.

Zoltai Gusztáv méltató beszédében kitért arra: Navon Ágnes, "a magyar zsidó ifjúság vallásos neveléséért, a kóser magyar konyha szabályainak továbbadásáért", férje, Navon Smuel "a magyar zsidó ifjúság vallásos neveléséért, imáink és a Tóra szellemének

megőrzéséért és továbbadásáért" érdemelte ki a díjat.

Elmondása szerint "a mai fiatal generációkhoz tartozók közül sokaknak nem volt nagymamája, nagypapája, de (...) ahogy Smuelt és Ágit látták a táborban, el tudták képzelni, milyen lehet a gondoskodás, féltés, óvás." A díjazottak egész évben a szarvasi táborra készültek, hogy eljőjenek szülőföldjükre Izraelből "a több ezer fogadott unokához és két hónapig szeretgessék őket, gondoskodjanak róluk.

Beszélt arról is, hogy a mai zsidó nevelésügyben ők voltak a nagyszülők, "akiktől a hagyományt, erős értékrendet és legfőképpen a zsidóság szeretetét tanulták" a fiatalok.

(forrás: www.mazsihisz.hu)

Herzl Nap Cfáton

A Magyar Nyelvterületről Származó Zsidóság Emlékmúzeuma Szukkot félnépeben megtartotta a hagyományos Herzl Napot. Az idén Theodor Herzl születésének 150. évfordulóját ünnepelték. A múzeum kertjében több száz magyar nyelvterületről származó gyűlt össze az egész országból. Az ünnepelőkhöz csatlakozott egy magyarországi turistacsoport, amelynek tagjai holokauszt túlélők és a harmadik generációhoz tartoznak. A csoport tagjai rendszeresen találkoznak workshopok keretében. Cfát polgármestere melegen üdvözölte a jelenlévőket és megajándékozta őket.

A kertben a vendégek élvezték a magyar konyha finomságait, a töltött káposztát, gulyáslevest, különböző süteményeket és a kürtös kalácsot, amelynek különleges sikere volt. Az ünnepség második részére a szemből levő Jigál Alon teremben került sor. Magyarország Izraeli nagykövete, Szentgyörgyi Zoltán köszöntötte a közönséget és beszámolt a magyar-izraeli diplomáciai kapcsolatokról.

A híres izraeli dalszerző, aki több száz verset és dalt írt főleg izraeli témákról, Yorám Tehár-Lév lépett fel és szórakoztatta a közönséget.

Az évente megtartott találkozó egye-

düli a magyar nyelvterületről származóknak. Sokan már több mind 50-60 éve élnek az országban, a héber kultúrában és a mindennapi használatban a héber nyelv és az itteni szokások vannak. De a magyar gyökereket, a személyes és a kollektív emlékeket nem lehet kiradírozni. A múzeum célja, anyagokat gyűjteni a magyarok zsidó közösségek múltjáról, hagyományairól, életmódjáról és elősegíteni a generációk találkozását.

Reméljük, hogy jövőre több külföldi jön az Izraeliekkel együtt ünnepelni.

Köszönet a múzeum alapítóknak Hava és Jozsef Lusztignak és a jelenlegi igazgatónak Roni Lusztignak.

*Orna Mondshein,
Izrael*

Mice és Maci és Sófár Süni kalandjai avagy az ifjúság oldala

Tíz év a Negev-sivatag „fogságában”

Paszternák András visszatekintése

A nap erősen süt a szerda reggeli Mifkádón (reggeli gyülekező), mintha egy sivatagban lennénk. Behunyom a szemem, leperereg előttem az elmúlt kilenc nyár néhány emlékezetes pillanata... Chanichok (táborozók), madrichok (ifjúsági vezetők), korcsoportvezetők arca villan fel,... esti programok, peulák, madrich time-ok emléke tör elő... örömek, problémák, sikerek és kudarcok... Ez a tizedik nyaram a Negevben (a tábor legkisebb korcsoportja, 7-10 éves korig).

Visszatekintés...

Tizedszer próbáltam meg elsőnek kiérni a második turnus indulásához, hogy ott lehessenek, amikor megérkeznek a buszok, az első családok... Tizedszer fürkésztem a terepet kiszívós táborozók után kutatva... Tizedszer törtem a fejem, mi is volt a neve annak a lánynak vagy srácnak, akit mintha már láttam volna Szarvason...

A Negev és én – még ma is abszurdnak tűnik a gondolat. Gyakran elgondolkodom, hogy 2000-ben, 19 éves fejjel, honnan volt bátorságom felelősséget vállalni 7-10 éves gyerekekért? Hogyan kerülhettem olyan helyzetbe, mely során meséket kellett kitalálnom, bohócna, állatoknak, úrlényeknek beöltözni?

Mi motivált a kezdetekben? Volt egy erős kötődés a táborhoz, nem szerettem volna 17 éves korom után elszakadni ettől a helytől. Egyetlen lehetőség kínálkozott, ha madrich leszek. Madrich, de melyik korcsoportban? A Galilra (11-13 évesek korcsoportja) gondoltam első körben, bízva abban, hogy velük majd szót értek. A sors keresztbe húzta számításaimat. A tábort előkészítő hét végén kiderült, a Negevben van csak hely. Nehéz döntés volt, de végül vállaltam. Két hét múlva remegő lábakkal szálltam fel a Szar-

vasra induló buszra, Békésszentandrás határában (Szarvas előtt lévő utolsó falu a 44-es főút mentén) már erős gromorgócsökkel küzdöttem, s a vézskijáratot kerestem. Megérkeztünk, már nem volt menekvés,... az első ebéd, az első fektetés... Néha összeszorított fogakkal mondogattam magamnak, nem adhatom fel, végig kell csinálnom. Amikor a turnus végén senki sem mondta, hogy katasztrófális voltam, nagyon meglepődtem... Túléltem az első turnust. Nehéz volt, de a két hét alatt hallottam valami furcsa hangot, a Negev-sivatag énekét, mely örökre rabul ejti a véletlenül a homokbuckák közé tévedő utazót.

Az évek során egyre jobban sikerült felfedezni a Negevét. Lassacskán megértettem, mi miért történik, megtanultam, milyen módszerek, eszközök vannak a kezembem. Mire 2003-ban korcsoportvezető lettem, már otthonosan mozogtam ebben a közegben. A legszebb a Negevés madrichi munkában az, amikor évek múltán összefut az ember egy volt chanichjával, s ő csillogó szemekkel mesél egy olyan emlékről, amelyhez közöm volt.

Tíz év a Negevben,... amikor belekezdtem nénik és bácsik hozták a gyerekeiket a táborba, manapság a szülők lassan egyidősek velem.

Akik 2000-ben 7-8 évesek voltak, ma 17-18 évesek.

Gyerekek az idei második turnus Negev korcsoportjából

STETL – a Hitközségi Híradó kulturális oldala

Az oldal a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatásával jött létre!

Jacqueline van Maarsen: Barátnőm, Anne Frank

Fordította: Winkler Erika. Budapest: Nyitott Könyvműhely 2008, 213 p., ill.

Aki olvasta Anna Frank 1942. június 12. és 1944. augusztus 1-je között a bujkálás idején az ún. hátsó traktusban írt naplóját (a kötet legutóbbi, 3. kiadása kiegészítve a napló kilencvenes évek végén előkerült eddig ismeretlen lapjaival, a Park Kiadó gondozásában jelent meg 2003-ban) annak nem cseng ismeretlenül Jopie név. Jopie, nem más, mint Jacqueline van Maarsen, akivel Anne Frank 1941-ben kötött barátságot Amszterdamban, ekkor kerültek ugyanis egy osztályba. A barátság nem tartott sokáig, hiszen 1942 augusztusában Anne családja már bujkálni kényszerült. Jacqueline nem is sejtette, hogy barátnője Amszterdamban van, abban a hitben élt, hogy családjával együtt Svájcba menekültek a zsidóüldözés elől.

Mindezt a közelmúltban megjelent Barátnőm, Anne Frank című kötetből tudjuk meg, amely 2003-ban jelent meg először holland nyelven Amszterdamban és szerzője Jopie, azaz Jacqueline. „Hatvan év elteltével, immár idős hölgyként mégis úgy érezte, meg kell írnia emlékeit, hogy közelebbről megismerjük és megértsük azt a kislányt, akinek a lelkébe a világ naplóján keresztül látott bele...” olvashatjuk a könyv hátsó borítóján az ismertetésben.

Anne két levelet is írt a rejtekhelyéről Jacqueline-nak, amelyeket (pontosabban azok másolatait) azonban Anne édesapja, Otto Frank csak a háború után tudott átadni neki. Gyakran találkozott Anne édesapjával, hiszen csupán ő élte túl a családból a holokausztot. Jacqueline leírja többek közt, hogy „A neonácik az évek folyamán kétségbe vonták a naplók hitelességét, ez ugyanis a holokauszt egyik bizonyítéka volt. Otto Frank pereskedett is emiatt néhányszor.” (117. o.)

Az 1929-ben született Jacqueline van Maarsen szóban forgó kötetében találunk adalékokat Anne Frank életének abból a szakaszából, amikor még nem kellett bujkálnia, de elsősorban a barátnő szerző és családja élettörténetét ismerhetjük meg belőle. Jacqueline félzsidó volt apai ágon, édesapja Hijman van Maarsen amszterdami üzletember volt, édesanyja Eline pedig Franciaországban élt divatszakként dolgozott, s férje után felvette a zsidó vallást. Jacqueline négy éves volt, amikor Hitler hatalomra jutott, s Hollandia német megszállása után kislányságot tapasztalta meg a nyílt antiszemitizmust. A pék, akihez vásárolni jártak, s korábban Németországból zsidósága miatt menekült Amsz-

terdamba, a megszállás után egész családjával öngyilkos lett. Említést tesz az 1941. február 25-i híres sztrájkról, amikor Amszterdam lakossága tömegesen protestált a németek zsidókkal szembeni bánásmódja ellen. (91. o.). A megszállás után Jacqueline azzal a nyolcas villamossal utazott beírkozni édesapjával a Zsidó Líceumba, amelyet később a deportálására használtak. „...a háború után pedig soha többé nem közlekedett nyolcas villamos Amszterdamban” – írja a 97. oldalon. A Zsidó Líceumban ismerkedett meg Jacqueline Annevel, osztálytársak lettek, s rövidesen jó barátnőkké váltak, Anne édesapja, Otto Frank is barátságot kötött Jacqueline apjával.

Betekintést kaphatunk a van Maarsen család életébe, s megtudhatjuk, hogyan viszonyultak a zsidó valláshoz, a hagyományokhoz, s hogyan éltek túl a vészorszakot. Édesapjuk tudtán kívül anyjuk elintézte, hogy őt és lányait is töröljék a zsidó vallásúak közül, azt hazudta, hogy a férje az ő tudta nélkül jelentette be őt is zsidónak, majd ugyancsak az apjuk tudtán kívül megkereszteltette lányait. Édesapja megmeneküléséről a következőket írja: „1943 októberétől apámnak nem kellett többé sárga csillagot hordania a kabátján. Megmenekülése az árja házastársú zsidók sterilizációjával állt kapcsolatban. Ennek következtében a vegyes házasságban élő zsidók nem szaporodhattak tovább. Néhány orvos úgy bojkottálta ezt az

intézkedést, hogy olyan nyilatkozatot adott, miszerint ez az orvosi beavatkozás megtörtént. Apám is szerzett egy ilyen nyilatkozatot.” (139. o.) Jacqueline a háborút követően már nem akart visszatérni a zsidóság kötelékébe, édesapjuk viszont buzgó vallásos lett a történetek után: „Apámnak nehezen ment az újrakezdés. Egész családját meggyilkolták. Ráadásul, bár hivatalosan tagadták az antiszemitizmust, a háború és a náci propaganda következtében mégis felerősödött. Ez még a háború után is erősen érezhető volt. Nővéremmel együtt ezt olyan mértékben tapasztaltuk saját bőrünkön, hogy amikor ismét választhatunk volna, nem akartunk újra zsidók lenni. Apámnak, aki a háború után buzgó vallásos lett, mindez keserű csalódást okozott. Anyámmal való viszonya sem javult a háború nehéz éve alatt. Apám most rendszeresen eljárt a zsinagógába, és sok időt töltött a néhány megmaradt zsidó barátjával.” 161. o.

Miután elolvastam a könyvet, nem tudok szabadulni attól az érzéstől, hogy Jacqueline kötetét mintha egyfajta öngazolás is lenne, mintha lelkiismeretét szerette volna megnyugtani a könyv megírásával amiatt, hogy ő túlélte a vészorszakot, s családjának keresztény ága nem vállalt különösebb kockázatot, nem nyújtották azt a segítséget az üldözötteknek, rászorulóknak, ami talán elvárható lett volna. Ez utóbbira leginkább az az eset világít rá, amikor egy bujkáló zsidó érkezett egyik este Jaqueline lakásába, de édesanyja elküldte, nem merte bújtatni, nem vállalta a kockázatot. Ugyanekkor az Annet és családját rejtegető ismerősök és mások életüket kockáztatták...

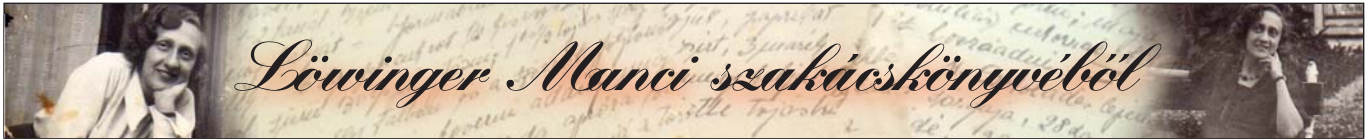
A kötetben számos felvétel található Anne Frankról, valamint a naplójából, azoknak az oldalaknak a másolatát is, amelyeken a Jacqueline-nak írt leveleket olvashatjuk. Anne 1942. március 23-án a következő versikét írta barátnője emlékkönyvébe:

„Kedves Jacque,
Maradj mindig napsugár,
Iskolában kedves lány,
Jó barátnő énnekem
És mindenki szeressen!
Emléklül barátnődtől, Anne Franktól.”

(114. o.)

Jacqueline könyvkötőnek tanult, szakmáját sikerrel művelte: könyvborítói számos nemzetközi díjat nyertek. Vajon mi lett volna Anneből, ha ő is lehetőséget kapott volna az életre, s nem kellett volna szörnyű és méltatlan körülmények között fiatalon meghalnia egy ordas eszme miatt?

L. Juhász Ilona

Nyári örömök és az őszibarack-krém

Mi a földközi- tengerparti városban lakunk és a nyári szórakozást két elfoglaltság jellemzi: fürdés a tengerben és nyári receptek elkészítése.

Az összes térképen egy Földközi-tengert találunk, de valójában hét Földközi- tenger van.

Az első a kora reggeli szürkés-kék tenger, amely partján a tornászokat és a meditációzókat találjuk. A második a világos-kék tenger, 7 órától mikor az életmentők érkeznek az első fürdőzőkkel. A tiszta levegő és a gyengéd napsugarak a kék tenger és a sárga puha homoknak nyugtató hatása van. A harmadik az délelőtti türkiz-kék tenger a főleg fiatal fürdőzőkkel, akik semmitől se félnek, illetve az UVB sugaraktól. Délben és kora délután a negyedik mély-

kék tenger hullámai nyugodtan simogatják a partot. Az erős nap miatt kevesen tartózkodnak a tengerparton, mindenki várja az ötödik szürkés-kék délutáni tengert. Ez a családok kedvelt órája. A víz, a homok és a levegő kellemes meleg és a nap is barátságosabb.

A hatodik tenger a romantikus lélünké. A sötétkék vízen vörös-arany csíkokat fest a naplemente, a fürdőzők és az életmentők haza mentek és a parton a természetet szeretők ülnek és gyönyörködnek a nap legcsodásabb tüneményében, a naplementében.

A hetedik az a fekete színű tenger, rajta a csillagok arany vonásai. A langyos homokon fiatalok kisebb vagy nagyobb csoportokban énekelnek, beszélgetnek és gyönyörködnek a teli-

hold mosolygó arcában.

A nyári étlap egyszerű ételekből áll.

Érdemes kihasználni a friss zöldségeket és gyümölcsöket. A mai ajánlatom könnyű és finom őszibarack krém.

6 darab szép friss őszibarack,
2 evőkanál porcukor,
3 tojásfehérje,
2 dl tejszín,

Az őszibarackot lehámozzuk és kimagozzuk. Éles késsel apróra vágjuk.

A három fehérjét a porcukorral kemény habra verjük, és közbe hozzá adagoljuk a gyümölcsöt.

Fagylaltos pohár vagy kompótos tálkába vékony szelet piskótát, vagy kekszest teszünk. Rá a gyümölcsös habot. 1-2 órán át hagyjuk a krémet kihűlni. Tálaláskor tejszínhabbal díszítjük.

Orna Mondschein
Ashkelon, Izrael

Kile Kaleidoszkóp

Ősök nyomában

Látogatók a Menházban

A nyár ismét számos látogatót vonzott a felújított Menház épületébe. Nálunk járt **Vajnorsky Teri néni** és lánya, **dr. Gizela Sternbach** Jeruzsálemből. **Lefkovics Józsuá**, az utolsó komáromi ortodox főrabbi unokája családjával az USÁ-ból érkezett.

Kellemes meglepetés volt **prof. Dan Meyerstein és felesége** látogatása Izraelből. Dan Meyerstein kémikus professzor, a Menház építetőjének, Fried Kálmánnak a dédunokája. Az épület megtekintése után felkereste dédapja sírját a temetőben.

Továbbra is szeretettel várunk minden érdeklődőt!

Vajnorsky Teri néni lányával és Paszternákné Kertész Zsuzsával a Schnitzer Ármikromúzeumban

Fried Kálmán nyomában... izraeli vendégek a zsinagógában

Fried Kálmán dédunokája, Prof. Dan Meyerstein feleségével a temetőt is felkereste

Taglit – Birthright Israel alebo jeden nezištný dar

Taglit Birthright Israel program je desaťdňový darček na objavenie Izraela. Naozaj je to darček, nakoľko židovská mládež raz v živote môže bezplatne odcestovať do Izraela objaviť starú židovskú vlasť. Je to zvláštna príležitosť na to, aby nechodili po krajine ako „turisti“.

Naša cesta sa začala 9. augusta. Na letisku Ben Gurion v Tel Avive stálo 32 trochu preľaknutých mladých Slovákov a Čechov, ktorí premýšľali o tom, či sa im podarí za tých desať dní spoznať krajinu. Ale nebolo veľa času na rozjímanie, zrazu nás hodili do studne: stanovali sme spolu s beduínmi v púšti. Už v prvú noc sme sa dostali z civilizovaného sveta do kočovníckych podmienok. Aby sme boli presní, nebolo to

celkom tak, lebo nás čakali stany, v ktorých bola elektrina, WC a sprcha a mali sme možnosť spoznať život dnešných nomádov. Druhý deň sme vyliezli na favy – pre nás to bol nezabudnuteľný zážitok - a v 45-stupňovej horúčave sme sa pustili do púšte. Našu skupinu viedol luval Rosenberg, ktorý nás každú polhodinu upozorňoval na to, aby sme nezabudli piť, lebo keď už cítime smäd, je zle. V meste Eilat sme

sa kúpali v Červenom mori, vyliezli sme na Massadu, vznášali sme sa v Mŕtvom mori a potom sme šli do Jeruzalemu. Yad Vašem bol pre nás všetkých otrasný, čo je samozrejmé, pretože Múzeum holokaustu má za úlohu zachovať pamiatku obetí. V sobotu sme mali možnosť prezrieť si Jeruzalem, dotkli sme sa Múra nárekov, videli sme jednu demonštráciu. Na druhý deň sme sa dali na severný výlet, boli sme pri sýrskych a libanonských hraniciach, odpočinuli sme si na brehoch jazera Kineret, prechádzali sme sa v hlavnom meste kabaly, v Cfate. V Tel Avive sme strávili jeden deň. V mestskej štvrti Jaffo sme sa cítili, ako keby sme sa vrátili do minulosti, len mrakodrapy nám pripomenuli, že sme v 21. storočí. Pred rozlúčkovou zábavou sme mali rozhovor so Solomonom Perellom, ktorého život sme už poznali z filmu Európa, Európa.

Naozaj sme boli na mimoriadne zaujímavom výlete. Pred odletom sme mali určité obavy, ktoré vyplývali z deformovaných správ médií. Bolo to úplne zbytočné, nakoľko organizátori sa skvele postarali o našu bezpečnosť. Obdržali sme taký obraz o krajine, ktorý môžeme získať iba osobne. Pochopili sme opravdivý cieľ našej cesty, pochopili sme čo značí slovo „birthright“.

Naozaj to bol dar. Dar, lebo sme právom, vyplývajúcim z nášho narodenia, mali možnosť spoznať Izrael. Bol to dar, nič nechceli na oplátku. Nechceli nás presvedčiť o tom, aby sme sa vzdali doterajšieho života a presťahovali sa do Izraela, alebo aby sme tam pokračovali v štúdiách. Poskytli nám možnosť, a rozhodnúť sa musíme my sami...

Edina Grotter a Balázs Grotter

Zmeny v Bratislave

V nedeľu 18. októbra sa uskutočnilo valné zhromaždenie Ústredného zväzu židovských náboženských obcí v Slovenskej republike v kultúrnom stredisku Merkaz Židovskej náboženskej obce v Bratislave. Udalosť otvorili predslovky troch rabínov v krajine Baruch Myers (Bratislava), Zev Stiefel (Piešťany) a Jossi Steiner (Košice). Po správe Dr. Františka Alexandra prečítal Igor Rintel, predseda revíznej komisie, správu o činnostiach za uplynulé roky.

Na konci niekoľkohodinového stretnutia, ktorému sa nevyhli ani občasná intenzívne výmeny názorov, oznámili predseda Dr. František Alexander a podpredseda Dr. Pavol Sitár (Košice) svoje odstúpenie z funkcie. Valné zhromaždenie zvolilo nových členov revíznej komisie.

Po valnom zhromaždení malo schôdzu predsedníctvo Ústredného zväzu židovských náboženských obcí v Slovenskej republike, ktoré zvolilo nových funkcionárov zväzu. Predsedom sa stal Pavel Frankl, predseda Židovskej náboženskej obce v Žiline, podpredsedom bol zvolený Igor Rintel. Post riaditeľa kancelárie bude obsadený neskôr. Čestný predseda zväzu (Dr. Pavol Traubner) a jeho hovorca (Dr. Jaroslav Franek) ostávajú nezmenení.

PT

Správy o rekonštrukcii Menházu

Koncom októbra sa ukončila rekonštrukcia vedľajších miestností Menházu. Počas rekonštrukcie sme miestnosť pretvorili v súlade s požiadavkami začiatku 21. storočia. Práce na vonkajšej fasáde budú onedlho pokračovať.

Židovská náboženská obec v Komárne by touto cestou chcela **podakovať RNDr. Františkovi Alexandrovi**, bývalému predsedovi Ústredného zväzu židovských náboženských obcí v Slovenskej republike za jeho obetavú dlhoročnú prácu, ktorú vykonával v prospech obce.

Židovská náboženská obec v Komárne **gratuluje** pánovi **Pavelovi Frankovi** a pánovi **Igorovi Rintelovi**, novému predsedovi a podpredsedovi Ústredného zväzu židovských náboženských obcí v Slovenskej republike a prajeme im veľa úspechov v novej práci.

ROBME SPOLOČNE VECI INAK

Volebný program Pavla Frankla
nového výkonného predsedu ÚZ ŽNO v SR

Motto: Slúžiť a nie vládnuť

Schádzame sa dnes aby sme zhodnotili uplynulé obdobie a zvolili nové orgány. Ako je väčšina z Vás už informovaná uchádzam vo voľbách sa o post výkonného predsedu. Prečo?

niekoľkí z účastníkov dnešnej schôdze. Po počiatocnom váhaní som sa rozhodol prijať výzvu a kandidovať. Viedol ma jednak pocit spoluzodpovednosti na tom ako funguje ÚZ ŽNO, snaha zmeniť štýl riadenia tohto orgánu a v neposlednom rade vnímam túto výzvu ako osobnú povinnosť slúžiť našej komunite. Ako halachický Žid som bol podobne, pred takmer dvadsiatimi rokmi, postavený pred úlohu stať sa predsedom ŽNO Žilina. Tak isto som to vtedy cítil ako povinnosť nie len voči, žiaľ už len zvyšku našej komunity v Žiline ale aj k mojim, vtedy nedávno zosnulým, otcovi a mladšiemu bratovi. Ako sa mi to v mojom rodnom meste darí nechávam na posúdenie iných ale obraz si môžete urobiť z nášho webu www.kehilazilina.sk

Pochádzam z typickej židovskej rodiny u nás. Moje korene z otcovej strany

Na jar ma nezávisle na sebe oslovili

siahajú na Moravu i na južné Slovensko. Z matkovej strany do Bratislavy a čiastočne do Maďarska, a tak maďarčina nie je pre mňa cudzou rečou.

Som strojní inžinier. Dvanásť rokov som viedol bežná stočlenný kolektív dielni, a potom, aj vzhľadom k znalosti angličtiny, som prešiel na exportný odbor Váhostavu. Neskôr som si založil vlastnú firmu zameranú na export strojárske výroby. Od školských rokov sa venujem hokeju. Dlhé roky som bol hráčom Žiliny, neskôr trénerom a ešte pred dvoma sezónami som bol jedným z trénerov hokejovej reprezentácie Slovenska do 16 rokov. Pri prijatí kandidatury som sa rozhodol ukončiť túto aktivitu ako aj kariéru súdneho znalca v oblasti strojnictva.

Som hlboko presvedčený, že za Vašej pomoci nadviážeme na všetko dobré čo bolo v uplynulej dobe na tomto poste vykonané a súčasne dokážeme mnohé veci robiť aj inak a lepšie.

-pf-

Jeruzsálem, Maszada, Holt-tenger, Tibériasz, Cfát, Haifa, Tel-Aviv

„Jövőre Jeruzsálemben!” 2010

országjáró oktatási program

2010. április 14-21.

A részvételi díj az alábbi szolgáltatásokat tartalmazza:

- Utazást Komárnóból Budapestre és vissza; - Repülőjegyet reptéri illetékkel
- 4 éjszaka szállást Jeruzsálemben a 4 csillagos Prima Royale Hotelben (kétágyas szobában)
- 3 éjszaka szállást Tel-Avivban a 4 csillagos Grand Beach Hotelben (kétágyas szobában)
- Reggelit és vacsorát
- A programban felsorolt kirándulásokat magyar nyelvű idegenvezetővel
- Transzfereket légkondicionált buszokkal; - Az autóbusszos belföldi utazásokat

1200 EURO/fő

További információ és jelentkezés:

kile@menhaz.sk, 00421-35-7731-224,

0036-70-221-1983

Schôdza o sociálnych otázkach v Bratislave

Dňa 5.10.2009 som sa zúčastnila porady organizovanej Celoslovenským strediskom sociálnej a zdravotnej pomoci pri ÚZ ŽNO v SR.

Poradu zahájil PhDr. Jozef Weiss - predseda kuratória. Privítal prítomných a zaprial im Shana tova v roku 5770.

O význame prebiehajúceho sviatku Sukot hovoril rabín Baruch Mayers.

Ďalším bodom programu bola prednáška PhDr. Michaeli Hapalovej ktorá je klinickým psychológom a psychoterapeutom. Prednáška bola na tému: Špecifiká komunikácie v židovských obciach –v kontexte transgeneračného prenosu traumy holokaustu. Vo svojej prednáške hovorila o prežívaní tejto traumy prežívšími ako aj druhou a treťou generáciou. Rozprávala o psychoterapeutických sedeniach, ktoré sa konajú pre prvú a druhú generáciu v Prahe kde pracuje. Prvou generáciou sa pritom považujú tí, ktorí prežili holokaust, druhou povojnová generácia, čiže ich deti. Vyzdvihla osobitosť a dôležitosť komunikácie s každou spomenutou generáciou ako aj s treťou generáciou v židovských obciach.

Po jej prednáške sa konala diskusia k tejto téme, v ktorej sa hovorilo hlavne o

dôležitosti rozprávania sa s treťou generáciou, ktorej vedomosti o prežitých hrôzach ich starých rodičov sú zárukou, že holokaust sa v budúcnosti nebude môcť určitými skupinami negovať.

Ďalším bodom programu bola správa o činnosti Celoslovenského strediska sociálnej a zdravotnej pomoci, ktorú predniesla PhDr. Gabriela Mencerová.

V správe boli nasledovné údaje:

Počet klientov v r.2008 – 603, v 1. polroku 2009 – 565.

Liečebno – rehabilitačné pobyty využilo 100 klientov.

Zmeny: od 1.10.2009 na lieky: 53 EUR/ mesiac a 10 EUR/mesiac na vitamíny

Celkový limit na rok/klient 550 EUR

Opatrovateľská služba z miestneho úradu: úhrada 70% zo zaplatenej sumy.

Súkromná opatrovateľská služba: podľa závažnosti zdravotného stavu klienta: 33-66-100 EUR/ mesiac, vypláca sa L ročne.

Onkologický pacienti: výdavky na lieky v plnej sume sa preplácajú, treba dodať 1 prepúšťiaciu správu z hospitalizácie .

Zubné protetické práce: max. 660 EUR – jednorazový príspevok z čoho sa

330 Eur (nezapočítava do limitu 550 EUR/rok)

Prevoz do zdravotníckeho zariadenia taxikom v prípade, že nie je k dispozícii sanitka: prepláca sa 50%, musí sa predložiť doklad o zaplatení.

Po týchto informáciách nasledovala diskusia. Zástupcovia jednotlivých náboženských obcí hovorili o situácii vo svojich obciach o činnostiach ktoré vykonávajú a vyjadrili vďaka všetkým, ktorí sa pričínili aby táto pomoc ľuďom prežívšiemu holokaustu fungovala. Vyjadrili zároveň požiadavku, aby sa považovalo aj o pomoci druhej generácii, ktorá tiež prichádza do veku, kedy by pomoc potrebovala, ako aj o možnosti prijatia druhej generácie do Domova dôchodcov OHEL DAVID.

Poradu ukončila PhDr. Mencerová, poďakovala všetkým za ich prácu a zaželala všetkým veľa síl do budúcnosti.

Judita Haasová

Žiadame Vašu podporu

Zmena ČÍSLA ÚČTU!

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Účty sú v Sk aj v devízach!

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK5252000000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Krátke správy

☆ Spravodajcu, ŽNO v Komárne a klub Shalom podporili: Zuzana Šajmovičová (Piešťany), Alžbeta Šalátiová (Levice), dr. Jánosné Wágner (Nagykanizsa) a anonýmny darcovia.

☆ Zo Židovskej univerzity prišla séria sviatočných modlitebných knižiek pre sukkot, takže všetky diely sa už nachádzajú v našej synagóge. Ďakujeme.

☆ Dan Meyerstein, právnik Kálmána Frieda, obdaroval našu obec dvomi peknými knihami a fotografiami vyhotovenými o jeho predkoch.

☆ Malá knižnica Bélu Spitzera dostala do daru knihy od rodiny Feldmárovcov z Dunajskej Stredy.

☆ Na sekretariáte je aj naďalej dostupný luach (židovský kalendár) na rok synagógy 5770.

☆ Elena Horská a rodina Wágnerovcov darovali ŽNO v Komárne krásne kvetiny, ktoré odteraz tvoria výzdobu chodby v Menháze.

SPRAVODAJKA

Malými zázrakmi proti prúdu...

Vysoké sviatky v Komárne

Je večer Kol nidre, začína sa najsvätejší židovský sviatok, postávam na zrekonštruovanom schodisku Menházu, spolu s mojím bratom očakávame prichádzajúcich do synagógy, tak ako vždy, pomaličky, viac ako 14 rokov.... Pred niekoľkými hodinami som bol ešte na stovky kilometrov vzdialený, v Sarvaši, na víkend kedy bol hodnotený letný tábor, ale ponáhlal som sa späť, veď do Komárna ma ťahá moja rodina, komunita, synagóga, Menház ... Teraz som tu a čakám ... Pred pár rokmi sme presne vedeli, kto sa objaví zo smeru ulice Eötvösa, kto sa bude náhlíť od siedmeho sídliska, kto pôjde pozdĺž celej Štúrovej ulice ... Dnes sa už situácia zmenila, väčšina tých, ktorí „určite prídu“ už nie sú medzi nami... Uplynie pár minút a objavia sa prví účastníci. A s nimi prichádza aj nádej, že sa snáď aj tento rok podarí mať minjen, spoločne sa pomodlíme.... Pri príležitosti jesenných Vysokých sviatkov sa nielen uchýlime k Bohu, ale zistíme o našej obci aj to, či naše programy, prednášky, výlety organizované počas roka boli dosť účinné, či naša obec má dosť síl na to, aby sme oslávili naše sviatky podľa tradícií. S radosťou oznamujeme, že rok 5770 sme náležite privítali. Teraz nastáva otázka, čo nás čaká začiatkom roka 5771?

V piatok večer 18. septembra 2009 sme privítali pod vedením Pála Megyesa, poslucháča Židovskej univerzity v Budapešti, židovský Nový rok, Rosh Hashana. Po úvodných slovách Antona Pasternáka, predsedu ŽNO v Komárne, pozdravil prítomných Tamás Paszternák, koordinátor jesenných sviatkov. Pálovi Megyesovi pri vykonávaní jeho liturgických úloh pomáhal Dávid Popovics, ktorý pricestoval tiež z Budapešti. Po modlitbe v synagóge

nasledoval sviatočný Kiduš a kóšer večera v sále Zoltána Wallensteina. V súlade s našimi tradíciami sa na náš stôl dostali dobroty od spoločnosti Carmel Kft. z Budapešti. Z ponuky nechýbal ani koláč namočený v mede a sladký mrkvový cimes.

Ďalší deň pokračovala séria „Učebňa v Útulku“, potom sme v rámci Kiduša pozdravili Annu Paszternákovú, najstaršiu členku ŽNO v Komárne, pri príležitosti jej 98. narodenín. Ani v nedeľu neostala synagóga prázdna, po odpoľudňajšej modlitbe nasledoval obrad Taslich. Omrvinky pozbierané v nádobe s vodou nasypali členovia našej obce do Dunaja.

O týždeň neskôr sme sa znova zhromaždili na začiatku sviatku Jom Kippur. Pred začatím 25 hodinového pôstu sme mysleli na tých, ktorí kvôli svojmu zdravotnému stavu nemohli prísť do Menházu. András Paszternák oznámil prítomným smutnú správu. Niekoľko hodín po skončení Rosh Hashana dostal Jehosua Weisz vo svojom izraelskom domove, Givatayime, krvácanie do mozgu. Jehosua Weisz, ktorého vo vážnom zdravotnom stave prijali do nemocnice, je pravidelným prispievateľom do nášho Spravodajcu, autorom úspešného seriálu Porozprávam Vám o svojom živote – od Veľkého Medera po Givatayim. Počas tohtoročného sviatku Jom Kippur sme sa modlili aj za uja Jehosuu a jeho rodinu. V súlade s miestnymi tradíciami bola aj teraz synagóga otvorená pre tých, ktorí sa chceli modliť, či učiť. Po odpoľudňajšom Mazkire sme spoločne počkali v Menháze na ukončenie pôstu.

Pri príležitosti ukončenia sviatkov

sme sa v posledný deň Sukkotu stretli v synagóge a neskôr v záhrade Menházu. Po uplynutí viac ako 45 rokov stál v Komárne opäť sviatočný stan. Prístrešok na Sukkot sme dostali ako dar od budapeštianskeho obvodu Frankel. Výzdobu stanu vyhotovila akademická maliarka Miriam Neiger-Fleischmann (Jeruzalem, Izrael) s pomocou Alice Weissovej. Bol to dobrý pocit vidieť chodby Menházu plné detí a ich džavotu, mládež zavítajúcu ku nám sme obdarovali knižkou Nagyünepi Zsidongó od autorky, rabínovej manželky, Lindy Veró Bán.

Jesenné sviatky v Komárne mohli byť zorganizované vďaka podpore JDC, Pincus Fund a JHF.

PA

Pozvánka

Židovská náboženská obec v Komárne pozýva všetkých záujemcov na nasledujúce stretnutie klubu Shalom, ktoré sa uskutoční

**17. novembra 2009
v utorok o 15:00 hodine**

v Menháze (sála Zoltána Wallensteina).

Témou stretnutia je minulosť, súčasnosť a budúcnosť našich komunít.

15:00 O minulosti obcí v regióne prednáša Zsuzsanna Toronyi, hlavná archivárka Maďarského židovského archívu.

16:00 Pavel Frankl, nový výkonný predseda Ústredného zväzu židovských náboženských obcí v SR, informuje nás o súčasnosti a budúcnosti náboženských obcí.

17:00 Od Vysokých sviatkov až po Chanuku - prednáška budúceho rabína Pála Megyesa

Každého srdečne očakávame!